

wasylianska Biblioteka
Z O L K I E W
Galizien

DRUCKSACHEN

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Ч. 29.

18. липня 1943.

Рік IV.

АДМІНІСТРАЦІЯ:

Краків, Райхштрассе 34.
Тел. 230-39.

РЕДАКЦІЯ:

Краків, Ожешковей 7.
Тел. 104-81.

ПЕРЕДПЛАТА:

в країні і закордоном:
Чвертьрічно — 3.50 зл.
Курє нім. марки — 2 зл.
5 чеських корон — 1 зл.

30 COT.

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ ПІД НЕДІЛЮ

„Krakauer Nachrichten“ — Wochenausgabe

Verwaltung Reichstrasse 34. Schriftleitung: Orzeszkowagasse 7.

Український Катинь

30 МОГИЛ ЖЕРТВ Н. К. В. Д.

На західних окраїнах міста Винниці, в саді, що його займало НКВД, знайдено біля 30 масових гробів, які своєю жадливістю не поступаються перед відомими вже у світі могилами в ватинському лісі.

Як виявили розсліди, НКВД і його жидівські опричники вбивали свої жертви стрілом у потилицю і скидали їх з пов'язаними назад руками у спільні могили.

ВІДКРИТО ЩЕ ДВІ МОГИЛИ

На основі інформації місцевого населення, відкрито у Винниці ще дві інші могили. Одна з них знаходиться в так званому „народному парку“, який лежить у сусідстві Н. К. В. Д-івського терену, а друге поле з могилами знаходиться на православному кладовищі, положеному напроти цього ґрунту.

ЗАКОРДОННІ ЖУРНАЛІСТИ НА МІСЦІ ЗЛОЧИНУ

Негайно після того, як повідомлено, що в Україні викрито масові могили жертв большевицьких душегубів, багато закордонних журналістів і радіських репортерів поїхало оглянути місце злочину.

Серед закордонних журналістів знаходилися представники Італії, Румунії, Словаччини і редактори та радіські репортери зі Швеції, Болгарії, Франції, Сербії і Данії.

ЗІДГОМІН УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Часопис „Подільанин“ заявляє між ін.: „Згинуло там 10 тисяч українців. Це багато — та все таки воно дуже мало проти тих мільонів українців, що в роках 1932/33 впали жертвою зорганізованого Сталіном голоду в Україні, та проти тих дальших мільонів, що погинули при будові т. зв. Сталінського чи Біломорського каналів, чи, дальше, від большевицького стрілу в потилицю в льохах ГПУ“. „Большевизм завжди звертав вістря свого шалу проти українців і він ніколи не перестане бути ворогом українців“ — пише часопис „Коростенські Вісті“.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА ПРО ВИННИЦЮ

Часопис „Дойче Альгемайне Цайтунг“ — пише, що гроби, які походять з 1938 — 1941 рр., показують світові, що масове вбивство большевиків не є чином, виконаним у воєнному розпалі, тільки належить до системи совітської практики панування. У Винниці бачимо висліди „мирної практики“, „демократизованого, еволюціонізованого і наведеного до християнства“ большевизму. Вбиті під Винницею таксамо обвинувачують большевизм як і плутократію. Багато говорить факт, що трудящі українці пильно працюють для нового ладу, а українські добровольці борються за нього.

ОГЛЯД ВОЄННИХ І ПОЛІТИЧНИХ ПОДІЙ

Час очікування й напруження вже пройшов. Від тижня на великих просторах східного фронту між Білгородом і Орлом лютує найбільша у світовій історії панцирна битва. Від ранку 10. липня ц. р. почалися бої з ворогом на Сицилії. Бої на Сході вже виявили, що німецькі збройні сили не тільки зуміли відбити ворожі удари, але також і повести протинаступи з такою силою, що трісли сильно розбудовані й укріплені ворожі становища. Бої на Сицилії доказують, що ворожі висади зустрінули якнайршучіший спільний італ.-німецький спротив. Показується, що італійці та німці зуміли використати майже піврічну боротьбу в Північній Африці, щоб приготувитися на

всі можливості ворожого удару.

Теперішні бої на Сході і на Півдні великодержави осі попередили виданням збірників важних документів, які доказують, що головню Рузвелт спричинив сучасну другу світову війну й що англійці перші вже давно придумали бомбардування відкритих міст і цивільного населення, щоб тим способом знищити противника. Рівночасно більше як загадочна смерть голови польського еміграційного уряду ген. Сікорського доказує, що англійці змагають за всяку ціну до тісного зв'язку з большевиками. Англійцям дуже на тому залежить, щоб за старим англійським звичаєм найбільший тягар війни з Німеччиною перекинути на большевиків.

Найбільший панцирний бій

На просторі майже 250 км. між Орлом на півночі й Білгородом на півдні розгорівся з початком минулого тижня величезний панцирний бій. Про його розміри найкраще уявлення дають большевицькі втрати в повзах і літаках. Так до 12. 7. ц. р. большевики втратили там 2040 повзів й майже стільки літаків. У порівнанні з тим німецькі втрати куди менші. Їх оцінюють на 1:16 тобто, що коли німці тратять 1 повз або літак, то большевикам рівночасно пропадає 16 повзів або літаків. Хоч досі цей величезний бій ще не закінчений і хоч тому не маємо ще ніяких ближчих даних щодо зайнятих місцевостей, проте вже відомо, що німецькі війська, проломивши силою ворожі укріплення, вдерлися великими клинами панцирної зброї у ворожий фронт і зайняли великі простори. Це торкається особливо німецьких боєвих дій, поведених на північний захід від Білгороду. На південь

від міста Орла німецькі війська посунулися також значно вперед. Останніми днями прийшло там до сильного артилерійського вогню, що дозволяє сподіватися нових більших осягів і на цьому відтинку. Як з того видно, бої на північний захід від Білгороду прийняли вже характер рухомої боротьби сильних панцирних частин тоді, як на південь від Орла мабуть ще треба поборовати широкорозбудовані ворожі укріплення. На всякий випадок ті великі панцирні бої, яких досі не знає історія, матимуть велике значіння. Вони в першій мірі усувають загрозу большевицького наступу в напрямі на Київ, до якого большевики давно приготувалися. Саме між Орлом і Білгородом большевицький фронт був вигнувся луком на захід у напрямі Конотопу і Києва. З хвилиною як у німецькі руки дістанеться місто Курськ, німці запанують над осередком дуже важних шляхів.

Як прийшло до тих змагань

Німецькі стежні літаки вже давно повідомляли, що большевики стягають великі сили людей й матеріялу в тій частині фронту. Все промовляло за тим, що большевики приготувляють велику офензиву. Тому, щоб випробувати большевицьку силу, в неділю 4. 7. ц. р. німецькі стежні і випадові відділи почали жваву акцію в різних місцях тієї частини фронту. Зокрема 1 німецький відділ захопив тоді дуже корисні горби на північний захід від Білгороду, де перед тим мали свої оборонні становища большевики. Совітське командування, бажаючи відби-

ти втрачену позицію, почало страшні наступи піхоти і повзів, підтримуваних літаками. При тім большевики почали наступати майже на цілому просторі від Білгороду до Орла. Німецькі війська не тільки відбили ворожі атаки, але вхопивши воєнну ініціативу в свої руки перейшли до протинаступів, знищили ворожі мінові поля, розірвали большевицькі дротяні загороди, увірвалися в оборонні рови й перервали большевицьку оборонну лінію. Тоді у супроводі спеціальних літаків рушили німецькі повзи. Між ними були переважно вже відо-

Більше віри і відваги

Від часу, як невдачею закінчилися українські визвольні змагання 1917—1921 рр., всі ми жили надією, що колись ще таки прийде хвилинка, щоб ухопити за зброю першусього проти большевицьких наїздників. Так увесь нарід жив бажанням збройного чину, дорожив нашою відродженою військовою традицією і все сподівався, що вже-вже незабаром придуть такі зміни у світовій політичній ситуації, що дозволять відновити українське військо. Гарячкорова молодь, якій не ставало терпеливості, щоб спокійно чекати тих часів, ішла в ряди тайних, підпільних організацій. Вона вірила, що своєю діяльністю продовжує традиції тих, що колись зі зброєю в руках змагалися за кращу долю народу.

Нарешті по роках прийшла ця хвилинка. Щоправда її прихід не один собі інакше уявляв, але в житті воно вже так буває. Бажання бажаннями, а дійсність дійсністю. Зрештою, хто цього не знає? Нераз собі господар міркує, що ось з весною засіє гарне зерно й збиратиме ще кращий урожай, як минулого року. Та коли пізніше прийде жати або косити, показується, що збір усе ж не такий, як собі його уявляв господар. Мало того, що зерно було чисте і здорове, але щось ґрунт не дописав, пошкодили приморозки, вітер а на кінець дощ з градом. Тому інакше склалося, як гадалося. Але кожний розумний господар знає, що хоч воно може й не так, якби він хотів, проте годі погорджувати збіжжям. То ж треба його зібрати й ним розумно покористуватися, щоб з нього мати якнайбільшу користь.

Так воно було, коли 28 квітня ц. р. у Львові проголошено створення Галицької Стрілецької Дивізії. Може не один інакше її собі уявляв, може не один був би мав різні побажання щодо того, як її творити і назвати, але проте всі зрозуміли, що треба користати з того, що є. Всі зрозуміли, що коли вже буде якась навіть і невелика військова організація, згодом її легше розбудувати. Бо ж це так, як з тим господарем, що має пів кірця збіжжя. Не багато він має, але йому легше засіяти поле і дочекатися нового більшого збору, як тому, що нічого не має. Тому то всі тоді сказали: Ідемо до Дивізії.

Всі знають, що на полі без праці само не зародить. Без праці сходить і росте тільки хопта і бур'ян. Все інше вимагає труду, праці, заходів, кош-

ОГЛЯД (Докінчення з 1. стор.). тів. Не даром же сказано у Святому Письмі, що „в поті чола їстимеш хліб насущний“. Так само і з тією Дивізією. Не легко її поставити. Бувають різні перепони. Сама людська вдача також така, що треба побороти себе самого. Людина відзначається захопленням, але вона буває також і самолюбна, привязана до життя. Тому незавсідни легко сказати собі: — Піду до Дивізії, пожертвую собою. Може Бог дасть, що з такої жертви виросте краща будучність, як не для мене, то бодай для таких, як я. Досить уже терпінь, досить Соловок, Берез Картузьких, досить таких жаклих могил, як ті, що їх тепер відкрили під Винницею! Важко спромогтися на таке рішення і ще важче його здійснити.

Крім того голосу посвяти, відзивається в людині також і інший голос, голос егоїзму. В душі людини починається внутрішня боротьба. Тому щасливий той, що в таких хвиликах має доброго дорадника, який його підтримає і підбадьорить. Гірше буває, коли замість такого доброго дорадника, попадається якийсь фальшивий „приятель“. Замість підтримати на дусі, він тільки видумує різні страхітливі історії. То ж такі фальшиві „приятелі“ з'явилися тепер і між нашим громадянством. Вони скрізь сіють зневіру, огірчення, злобу, вони залякують, вони роблять усе, можливе, щоб тільки українці не продовжували своєї традиції збройної боротьби. Ті фальшиві „приятелі“ хотіли б, щоб ми завсіди жили або так, як до 1. 9. 1939. р. по цей бік Збруча, або так, як до 22. 6. 1941. р. по той бік Збруча.

Хіба ж можна слухати тих фальшивих „приятелів“? Хіба господар знає, коли сіє або садить, що виросте з його праці? Але проте він працює, робить і сподівається. Як би так він зачав роздумувати, що — мовляв — не знати, чи сіяти, бо може вимерзне, або заморозить, або висиплеться зерно, то він не мав би нічого. Тому й ми, хоч знаємо, що всюди бувають перепони і труднощі, що нічого нема без ризику і небезпеки, твердо стіймо при своєму намірі продовжувати нашу військову традицію. Від нас самих, від нашої посвяти, від нашого розуму багато залежить, щоб ця Галицька Стрілецька Дивізія вийшла нам на користь, щоб вона згодом стала підставою ще кращої і більшої організації. Замість слухати злобних підшептів наших ворогів, маймо віру, що не буде так, як вони кричать. Тому треба мати більше віри до себе самих, більше довіря до проводу нашого зорганізованого життя й більше відваги у вчинках. Бо хто нічого не робить, не буде мати нічого, хто не змагається, не може виграти. Перемога завсіди належить тільки до відважних! М. Г.

ЩОМІСЯЧНИК

Вечірня Година

кожного місяця один том
повісти або оповідань.

Річна передплата 36 зол.
Піврічна 18 „
Краків, Райхштрассе 34.

мі з боїв у Африці „тигр“ і ще новіші німецькі повзи. Вони прорвалися глибоко у ворожий фронт, займаючи раз-у-раз нові терени.

Щоб спинити силу німецьких ударів, большеви кинули безліч піхоти, повзів і літаків, але німецький вояк і німецька зброя перемогли большевиків. Хоч большевики всюди ставили страшний спротив, німці поволі, але певно посувалися вперед. Крім згаданих повзів і літаків, дуже придалися німецьким воякам нові роди вогнететів, мрякометів а першусього проти панцирних гармат і гарматок.

Теперішні бої на східному фронті дуже зажурили англійців та американців. Вони вже

Бої на Сицилії

Сьогодні ще ніхто не може знати, чи большевики та англійці й американці не планували спільної офензиви рівночасно на Сході й на Півдні. На всякий випадок, коли на Сході прийшло до великих боїв і коли большевики почали домагатися створення „другого фронту“, англійці та американці раннім ранком 10. липня ц. р. перевели висад у південній частині острова Сицилія. Ворожий висад відбувся під охороною сильних морських і летунських сил. Рівночасно ворог скинув на південну частину острова своїх спадунів. Уже 8 днів перед тим англійці та американці сильно бомбардували Сицилію, підготовляючи собі ґрунт.

Між напасниками та італійсько-німецькими оборонцями острова прийшло до завзятої боротьби, яка далі триває. Боротьбу італійських та німецьких військ підтримує постійно летунство, яке, крім того сильно атакує ворожі кораблі, що підвозять ворожі війська. Щоб захитати до Сицилії, ворог мусить перебути широкий на 150 км.

В повітрі і на морі

В порівнянні з ворожими налетами на німецькі відкриті міста з попередніх тижнів, останнього тижня акція ворожого летунства значно ослабла. Ворог знову двічі заатакував місто Кельн над Райном і знову скинув бомби і поціливі відомий собор. Підчас цього першого налету на Кельн збито 37 ворожих бомбовиків, підчас другого 9. Останніми днями ворожі летуни налетіли на західно-німецьке місто Бохум, де зістрілено 11 ворожих літаків.

У звязку з ворожими налетами на Кельн і ушкодженням відомого собору треба згадати, що Папа Пій XII-ий не прийняв англійського посла при Ватикані, який мабуть хотів виправдати англійців. На прохання англійського посла, Папа відповів, що „на жаль не має часу“. Велике вражіння зробила також і німецька „Біла книга“ про те,

На Далекому Сході

На Тихому океані далі тривають завзяті бої між японськими й американськими летунськими, морськими і сухопутними військами. Бої ідуть на острові Рендова а також на Новій Гвінеї, де американці висіли в заливі Куля. Крім того прийшло до великого морського бою підчас

своїм громадянам стільки наговорили про ослаблення Німеччини, а тут раптом німці не тільки, що витримали ворожий удар, але ще й перейшли до великого протинаступу, що вже довів до великих осягів.

З боїв на інших частинах східного фронту треба згадати, що ще перед початком великих панцирних боїв між Білгородом і Орлом, німецькі вояки посунули наперед свої оборонні становища над Кубанню. Опанувавши увесь простір плавнів і багон аж до Озівського моря, німці відібрали большевикам доступ до одної вузину, якою вони переїздили, щоб робити висади.

канал між Африкою та Сицилією. Зате італійці можуть перекидати свої сили на Сицилію без більшого труду, бо їм треба тільки перебути 3 км. широким вузином між Апенінським півостровом і північною Сицилією.

Недавно Мусоліні був вигодосив велику політичну промову, в якій заявив, що Італія свідомо того, що тепер іде боротьба на життя і на смерть. Ті слова вождя італійського народу, стали висловом поглядів усієї Італії, що тепер примушена боротися з ворожим наїздом на власній землі. Одночасно з тим Німеччина всіма силами підтримує Італію, бо як на Сході рішається доля Італії і Європи, таксамо боротьба на Півдні за торкує життєві підстави Німеччини.

Одним з багатьох доказів тісної італійсько-німецької військової співпраці були відвідини команданта італійських підводних човнів віцеадмірала Леняці в Німеччині й його розмова з командантом німецької військової флотії, великим адміралом Деніцом.

що англійці вже давно, ще в 1932 р. виразно говорили, що треба бомбардувати відкриті міста і невинне цивільне населення, щоб зломити спротив противника. Згадана збірка документів доказує також, що Німеччина постійно домагалася обмеження летунської війни тільки до військових об'єктів й що англійці перші почали в 1939 р. а зокрема в 1940 р. налітати і бомбардувати відкриті міста з безборонним цивільним населенням.

Підчас боротьби на суходолі й в повітрі далі продовжуються боеві змагання на морях. Німецькі підводні човни знову затопили 21 ворожих кораблів загальної містоти 125.000 тон. Останніх 8 ворожих кораблів пішло на дно на середньому Атлантиці і перед побережжям Бразилії.

до Австралії, як сама не в силі оборонитися перед японським ударом.

Після того, як провідник індуських націоналістів Субгас Чандра Бозе вже проголосив створення національного індуського уряду, минулого тижня він святочно повідомив Індію й світ про створення індуської вільної армії. Добровольців до неї набирають з-поміж індусів, що живуть за границею. Цю армію почали організувати ще м. р. весною, коли тільки японці вдарили на Малайський півострів. Досі вона вже нараховує кілька десятків тисяч людей. Японці озброїли індуську національну армію найбільше новочасною зброєю. Вона має всі роди зброї від піонерів і вояків звязку аж до змоторизованих частин. Головним командантом тієї армії є сам Субгас Бозе.

Цього року минає 6 років, як почалася боротьба Японії з чужими впливами в Китаю. З того приводу японці заявили, що вони ніколи не посягали на китайську незалежність і завсіди хотіли співпраці з Китаєм для взаємного добра. Доказом доброї волі Японії є її політика супроти національного китайського уряду Ванчінвєя з осідком у Нанкіні.

Жертва англійсько-большевицької приязни

Минулого тижня згинув трагічною смертю голова польського еміграційного уряду ген. Володислав Сікорський. Вертаючися з політичних нарад з представниками польської еміграції в Байруті в Сирії, Сікорський зупинився в Гібральтарі. Підчас відлету до Англії літак розбився і ген. В. Сікорський згинув. Крім нього жертвою цього трагічного випадку стала його донька, шеф польського еміграційного ген. штабу Клімецький і багато осіб (до 17) з найближчого оточення Сікорського. На превелике диво майже всі англійці, що їхали тим самим літаком, врятувалися на легкопадах. Тому світ здогадується, що цю катастрофу літака спричинили самі англійці, щоб позбутися Сікорського, який після Катиня виступив гостро проти большевиків. Останніми часами Сікорський мав намір переїхати до Америки і далі боронити польську справу перед большевиками. Мабуть Англія, бажаючи замиритися з большевиками коштом поляків, рішила позбутися невинного гостя. Як відомо, Сікорський вперто обстоював польські домагання західно-українських і білоруських земель, які колись входили в склад Польщі.

Тепер англійці натискають на польську еміграцію, щоб головою еміграційного уряду стала людина, схильна „співпрацювати“ з большевиками. Між поляками на еміграції запанувала метушня. Одні говорять про ген. Андерса, другі про ген. Сосніковського, але першого не люблять англійці, а другого большевики. Отже не знати ще, хто займе місце Сікорського, бо згідно з приповідкою: „скажи враже, як пан каже“ поляки мусять рахуватися з волею тих, що їх прийняли і ними так крутять, як їм того треба.

